

TRANSCRIPT Rotboek, Tina-dag en fossiele subsidies op de kaart (afl. 150)

ML Hoi tienermeiden, prinsjes en geprivilegieerde witte schrijvers die vinden dat ze een boek moeten schrijven over de Bijlmer, Welkom bij Damn Honey

TUNE

NYD De podcast over shit waar je als vrouw van deze tijd mee moet dealen

ML Mijn naam is Marie Lotte.

NYD En ik ben Nydia.

ML En dit is aflevering 150

NYD Met een yes, met een no, met een lach, met een traan

ML een olijfje, een kaasje

NYD een kaasplankje, een wijntje. De mensen weten het ondertussen wel, toch?

ML Ja

NYD you know the drill. Ja, ik denk altijd: je zou maar net een nieuwe luisteraar zijn die denkt: waar luister ik naar?

ML Naar de actualiteiten luister je.

NYD De feministische actualiteiten.

ML Ja, de ups, de downs, de hoogtepunten, de dieptepunten.

NYD Ik hoop dat het nu duidelijk is.

ML We gaan het toch altijd weer helemaal induiken. Maar voordat we erin duiken, in die feministische actualiteiten, eerst even een leuk bericht.

NYD Een semi-leuk bericht.

ML Ja

NYD In de onderwerpregel van deze mail stond... WAAAT!

ML Met drie A's en een uitroepteken.

NYD *leest voor*

Ik heb net de aflevering beluisterd.

De tranen staan me in de ogen en ik kan nog niet janken van herkenning, verbazing en ongeloof.

Nog nooit zijn ik en mijn bestaansrecht zo goed beschreven. Ik ga de mensen die ik nog over heb na 27 jaar chronische pijn, vragen deze Podcast te beluisteren. En te onthouden. Ik stuur het ook naar mijn behandelend specialisten, huisarts, psycholoog. En naar de eikels die zich specialist noemen en me niet serieus namen. Met of zonder mascara op m'n wimpers. Dit gaat mij zo veel lucht geven en schaamte wegnemen. Dank dank dank! Dank namens mij en velen.

YAY!

Groetjes

NYD En dan stond er een naam, maar ik hou het even anoniem. En dan stond er nog onder

oké, huilen maar

NYD GELACH. Ja, wow!

ML Ik vind dit heel erg leuk. Ik moet zeggen, de mensen met chronische pijn zijn een dankbaar publiek. Ik kan het niet anders zeggen, want er kwamen veel berichtjes binnen van dank je wel voor het maken hiervan. En dat vind ik dus zo fucking schrijnend, omdat dat mij eigenlijk maar weer eens bevestigt hoe weinig aandacht eruit gaat naar chronische pijn, naar chronische ziektes. Dus ik vond het heel leuk om die berichtjes binnen te krijgen, maar ook niet oké.

NYD Ja. Nee, precies,

ML Toch

NYD dat is inderdaad wat het is. En het gaat over aflevering 149?

ML Ja, met Sanne Bloemink, want die heeft een boek geschreven over chronische pijn. En dan zijn we helemaal in het concept pijn...

NYD Pijn van allerlei kanten belicht.

ML Ja, in het onderwerp pijn zijn we gedoken. En dat hebben we echt helemaal uitgeplozen met haar.

NYD Het is gewoon een onderwerp waar veel meer aandacht naartoe moet. Dit laat dat ook weer zo zien dat je dus 27 jaar ziek bent, chronische pijn hebt. En dat dit dan voor het eerst is dat je jezelf in iets kan herkennen. Dat is bizar. Dus veel meer aandacht naar dit onderwerp nogmaals. Mensen luister die aflevering en geef het door aan de mensen om je heen.

SPONSOR 1 HINGE

NYD Bevind jij je op de datingmarkt en heb je ook zoiets van: nou, ik wil er ook wel weer vanaf nu? Spits dan even je oren, want hier is een woordje van onze sponsor: de dating-app Hinge

ML Designed to be deleted

NYD Het idee is: de dating-app Hinge helpt jou om je WARE LIEFDE te vinden, zodat je de Hinge snel weer aan de wilgen kunt hangen

ML Het grote moment was daar: we hebben allebei een profiel aangemaakt zodat we stiekem een kijkje konden nemen

NYD Een beetje loeren op die datingmarkt waar iedereen het altijd over heeft

ML Ik ben een sucker voor dating-apps, dat gevoel van potentie weet je wel, al die mensen die de liefde aan het zoeken zijn, alles is nog mogelijk

NYD En het leuke en speciale aan Hinge, jullie weten het nu vast, maar we blijven het herhalen: de prompts - of ook wel, de ijsbrekers, gespreksopeners. En die hebben we nu in actie mogen aanschouwen

ML Die ijsbrekers werken dus als een malle op mij. Ik was erg onder de indruk van de leuke mensen - voornamelijk vrouwen, jeeej vrouwen - op Hinge die echt moeite hebben gedaan om hun profiel leuk en grappig in te vullen. Moest mezelf hevig bedwingen niet alles en iedereen te liken

NYD Bedwingen, ja?

ML Oke, prima, dat bedwingen ging medium goed. Ik heb een hoop prompts geliked. Want die kun je dus ook liken. Excuse me, maar als iemand op diens profiel heeft staan 'ik ben ervan overtuigd dat teleporteren de beste superkracht is' of 'wat je kunt verwachten als je op date gaat met mij: iemand die paniekerig aan het zoeken is in haar tas omdat ze weer eens wat kwijt is', daar sla ik op aan. Dat is een stukje herkenning en erkenning, ik wil dan onmiddellijk KLETSEN over deze overeenkomsten.

NYD Resultaat: je hebt meteen stof tot gesprek

ML Very fun, extra very fun: er zijn specifieke LHBTIQA+-prompts, zoals: 'de eerste keer dat ik zeker wist dat ik gay ben, was...' en 'mijn favo LHBTIQA+ plek is...' Kun je dus meteen in een queer-friendly gesprek duiken

NYD download de app, HINGE, op je telefoon. Maakt niet uit of je Android of iOS gebruikt

ML doe hetttt

NYD Marie Lotte, the no, the damn honey no, de traan

ML Ja, laten we maar eventjes beginnen met het allergrootste wat echt tussen onze vorige actualiteiten aflevering is gebeurd en nu. En dat zijn de natuurrampen, de rampen in Marokko en in Libië. Ik kan daar niet aan voorbij gaan. In Marokko is op de avond van 8 september een grote aardbeving geweest, een zware aardbeving, veel schade, bijna 3000 mensen zijn overleden en het aantal gewonden is heel groot. Het epicentrum lag ten zuiden van Marrakech en het zwaarst getroffen gebied ligt in het Atlasgebergte, en dat is heel ontoegankelijk. En daar zijn gewoon hele dorpen van de kaart verdwenen.

NYD Ja, daar kan je ook niet zo snel even makkelijk een reddingsteam naartoe sturen.

ML Nee, en ik vraag me dus af, ik kom er niet helemaal uit, maar ik geloof niet dat zij nu niet super veel hulp ofzo krijgen. Volgens mij is het allemaal nog niet op orde.

NYD Ja, dat is begrijpelijk als het een heel onbegaanbare plek is.

ML Ja, dat maakt het dus zo verschrikkelijk. Het Internationale Rode Kruis heeft ingeschat dat er zo'n 150 miljoen euro nodig is om de hulp te kunnen leveren die het land na deze aardbeving nodig heeft. Dat is Marokko.

NYD Dus geef geld!

ML Geef geld, ik ga zo even het Gironummer noemen. Dan was er ook Libië. Vorige week braken twee dammen door bij de Libische havenstad Derna, als gevolg van zware regenval door de storm Daniel. Er viel daar dus in 24 uur, wat hier in een half jaar valt.

NYD Ja, dat is ongekend. En dit is ook die storm die Griekenland...

ML ...onder water zette ja. Daar waren ook een aantal mensen vermist en overleden door de storm.

NYD Schade.

ML Er viel gewoon heel erg veel water. En in Derna spoelde het water grote delen van de stad in zee. Zo'n 30 procent van de stad is verwoest en er zijn duizenden doden en het dodental loopt nog steeds op.

NYD Die stukken stad zijn gewoon de zee in, gewoon weg?

ML Ja, gewoon weg. Als je die beelden ziet van boven, dan is de stad er echt voor 30 procent niet meer. Het is gewoon in de zee gespoeld. Het laatste getal dat ik las was dat er 12-duizend doden zijn gevallen.

NYD Ja het is een enorme ramp

ML En je hebt het dus ook nog over duizenden en duizenden gewonden en vermisten. En het is klimaatverandering,

NYD Ja?!

ML of de kans op het noodweer, dat in Griekenland....

NYD Als in: ik zeg nu semi-verbaasd ja, maar dat komt omdat ik ergens weer een tweet zag over dat die dammen expres doorgebroken waren, maar misschien was dat wel heel fake news.

ML Nee, die dammen zijn slecht onderhouden geweest. Die waren in de jaren 70 gebouwd en zijn nooit goed onderhouden. Er is geld dat daarvoor gereserveerd was, is nooit gebruikt om die dammen daadwerkelijk te onderhouden, dus ja.

NYD Tegen dit soort regenval is het natuurlijk ook...

ML Precies! Want de kans dus... Hier staat, even kijken hoor, ik had gelezen dat: klimaatverandering heeft de kans op het noodweer dat Griekenland en Libië trof 10 tot 50 keer zo groot gemaakt. Een vergelijkbare storm in het oorspronkelijke koelere klimaat zou veel minder regen hebben gebracht.

NYD Ja, precies.

ML Dus ja, zeker moeten die dammen onderhouden worden. En ik geloof dat daar nu ook echt veel protesten tegen de overheid zijn, want daar zullen echt fouten gemaakt zijn.

NYD Ja, maar uiteindelijk is natuurlijk klimaatverandering dan...

ML De oorzaak van die storm.

NYD Ja, dus je kan wel... Natuurlijk, we kunnen allemaal nog meer dammen gaan bouwen, en we kunnen nog meer plekken gaan beschermen tegen de natuurrampen die komen door klimaatverandering. Maar als je de klimaatverandering niet aanpakt...

ML dan kom je er niet.

NYD precies

ML Dus die klimaatverandering moet aangepakt en er moet natuurlijk ook heel erg veel geld naar Libië, ook voor hulp. En het Rode Kruis heeft twee Giro nummers in het leven geroepen. Eentje voor hulp aan Marokko en eentje voor hulp aan Libië. Het nummer voor Marokko is Giro 6868. Je kan ook via de website van het Rode Kruis een donatie doen. En Hulp voor Libië kan naar giro 7447. En van allebei zal ik even een linkje in de show notes zetten.

NYD En als je een eigen bedrijf hebt, dan kan je dat ook weer aftrekken, he mensen?

ML Dat kan gewoon. Het Rode Kruis is een anbi-instelling, dus je kan meer geven.

NYD Of trek je baas aan de mouw.

ML Doe het. Dan heb ik een no uit de transcriptclub.

NYD Hoe dan? Onze geliefde transcriptclubs, daar kan toch geen kwaad of slechts uitkomen?

ML Nee, maar ze zijn wel heel scherp.

NYD Oké, dit zijn dus de mensen, even even ter, geven mee of zo, of zeg je dat? Even ter verduidelijking. De mensen die helpen de audio om te zetten naar tekst zodat iedereen die op welke manier dan ook geen gebruik kan maken van de audio toch onze podcast kan lezen. Wat geweldig is!

ML En die mensen die zitten dus in een appgroepje met elkaar zodat...

NYD Ik zou kunnen zeggen heel gezellig. We gaan ook een uitje doen binnenkort.

ML Ja dat is op mijn verjaardag. Ja wij kunnen niet, we moeten spelen en also het is mijn verjaardag, maar ik vind het heel leuk dat ze een uitje gaan doen. En soms delen ze gewoon iets leuks of een no.

NYD Zoals nu.

ML En dit was er wel eentje die ik even uit wilde lichten. Dit was een no over de Tina-dag. Die was afgelopen weekend. Dat is een weekend in Duinrell. De Tina en de Tina-dag is voor meiden tussen de 8 en 16 jaar oud. Dat is de doelgroep zegmaar. Daar gaan ook jongens heen, maar voornamelijk meiden. En dan staan er allemaal standjes. Ik heb zelf wel eens op de Tina-dag gestaan toen mijn eerste boek uitkwam.

NYD Ach, om te signeren.

ML Om te signeren, ja. *verleggen*

NYD En hoe heet dat boek als mensen het nu nog willen lezen?

ML Dat boek heet Lekker Belangrijk. Het is erg heteronormatief en Hyves speelt ook nog een rol.

NYD Toen was je ook nog hetero.

ML Toen was ik nog hetero, toen wist ik niet beter.

NYD Kan je nu helemaal anders aanpakken.

ML Maar ik vind nog steeds wel, dan blader ik er doorheen en denk ik, ach, ik was 22, ik probeerde ook wat.

NYD De jeugd kijkt wel echt uit naar jouw jeugdboek voor queers.

ML ... Als ik die ooit afmaak...

NYD Waar een queer personage de hoofdrol in speelt...

ML Maar goed, anyway. Ik stond op die tina-dag. Dat is echt geweldig. Want al die... Er was een klein promoboekje gemaakt met een soort voorstukje van mijn boek. En daar willen ze allemaal handtekeningen in. Het was geweldig. Maar er zijn dan ook allemaal standjes, want zo'n tienerdag moet natuurlijk ook bekostigd worden. Dus er zijn dan merken die dan...

NYD Die kopen een stand.

ML Die kopen een stand, en nu wees Ymke uit de Transcript Club ons dus op het volgende. Ze stuurde: een vriendin van mij was met haar dochter van 9 op het Tina-festival. En daar staat dit standje om die jonge meiden en jongens alvast in te prenten dat lichaamsbehaving een no-go is. Ik ga het merk niet noemen.

NYD Nee, maar dit was weer zo... dat je denkt, excuse me, Tina Dag?!

ML Er werd een foto meegestuurd van een standje, met de merknaam. En eronder stond dan 'verwijdert haar snel en zonder pijn'.

NYD Op een gezellige banner waar dan gladgeschoren benen op staan. Een gezellige roze banner.

ML En dan zie je een paar van die jonge meisjes daar staan en dan denk ik.....nee, trap er niet in. Doe het niet. Oké, dus dat is zeker een no. Tina-dag, doe dit nou niet.

NYD Neeeeeej.

ML Neem even een voorbeeldfunctie aan.

NYD Jaaaaaaaah.

ML Doe gewoon eventjes, weet ik veel...

NYD Ik zit alleen maar 'neeeeeeej, jaaaaah.'. (GELACH) Maar ja, ik ben het erg met je eens. Tina-dag, niet doen.

ML En mijn laatste no was ook weer echt zo wiert.

NYD Wiert? Oh, transcript club, ze bedoelt hier weird. (Joejoe, bedankt - Dirk namens de hele club)

ML Oh ja, straks krijg je weer zo... 'Ik kon niet verstaan wat ze hier zegt.'

NYD Wiert!

ML Wacht, ik neem even een slokje. Erg weird. Eerlijk gezegd zag ik deze commotie langskomen en ik dacht oprecht even dat ik een post van De Speld aan het lezen was. Dat dacht ik echt en dat is het niet. En dat maakt het echt nog tien keer kutter. Het gaat over het boek Mimosa en het is geschreven door Mette van Dijk en uitgegeven bij Uitgeverij Prometheus.

NYD Goed gezegd allemaal.

ML Transcriptclub als je dat niet kon verstaan, app me maar even.

NYD Al die mensen die terugspoelen om te denken, he? O, dat hoorde ik even niet.

ML Nee, ik heb het expres niet uitgesproken, want ik wil er verder ook niet teveel reclame voor maken. Dit boek gaat over Maria. Ze is een student aan de kunstacademie en ze vraagt haar ouders, haar rijke ouders, om een appartement voor haar te kopen in de Bijlmer, omdat ze graag met gangsters naar bed wil. Dit is denk ik wel voldoende om te weten, op zich... Meteen op pagina 1 is er gewoon een mega-seksualisering van zwarte mannen. Ze gaat naar bed met zwarte mannen om zich af te zetten tegen haar ouders, natuurlijk. Dus het is een soort daad van rebellie.

NYD O ja, dus het is dan ook daarmee impliceert het ook dat het dus iets is wat je niet doet. Nette meisjes doen dat niet natuurlijk.

ML Ja. De Bijlmer wordt in dit boek afgeschilderd als een mistroostige plek. Het hoofdpersonage is wit en rijk en gaat met haar moeder op pad om een appartement, een mistroostige flat, in de Bijlmer te kopen. En haar moeder is dan trots op de bescheidenheid van haar dochter... dat ze ondanks al die weelde en rijkdom waarin ze is opgegroeid... zo nobel is om tussen de sociale huur te gaan wonen. Da's een beetje de synopsis.

NYD Ik kan al niet meer.

ML De toon is gezet, vond ik wel meteen.

NYD Ik ben er klaar mee, ik ga even weg.

ML Ja, dat is goed, ik zie jou later. Ik heb het boek even doorgebladerd. We hadden het opgestuurd gekregen.

NYD Huh? Echt?

ML Ja, wat jij hebt teruggestuurd: 'we laten dit boek even aan ons voorbij gaan'.

NYD Maar ik wist niet dat we het hadden opgestuurd gekregen!

ML Er zat een pdf bij, dat zag ik net.

NYD Ooooooh, ik dacht dat jij letterlijk een fysiek boek had.

ML Nee, een pdf.

NYD Ewwwwwww.

ML Ik heb het even doorgebladerd en gescand, want ik heb een interview geluisterd met de auteur en zij blijft maar zeggen 'lees het hele boek nou, lees het hele boek nou!'

NYD Dat is nog een slimme truc hè? Dat je een fucking naar boek schrijft... en dat je de hele tijd zegt: 'nee, maar je moet het héle boek lezen'. En dat dan blijkt dat het allemaal heel goed was. (sarcastisch)

ML Dat is dan echt zo van 'jullie begrijpen het niet, totdat je het eerste en het laatste woord hebt gelezen ofzo. Ik lezen.... Maar goed, het stond al in mijn mailbox, dus dat is prima. Ik heb het gescand en het boek blijft zo. Wat ik net allemaal vertelde, het blijft zo. Ik zal verder aan de inhoud van het boek ook geen woorden vuil maken, want het is gewoon niet zo dat het beter wordt of dat je denkt, nou god, nu snap ik het of zo. Eerste

reactie op dit boek was mijn opengevallen mond dichtklappen. Want dat moet ook blijven gebeuren. En dat is niet omdat ik vind dat iemand dit niet zou mogen schrijven. Ik hoorde haar daar ook over, van het is vrijheid van meningsuiting enzo. En dat is zo, schrijf all you want. Maar ik vind het best heftig dat een uitgeverij dit uitgemolken perspectief, want ik bedoel, het is niet nieuw. Dat een wit personage neerkijkt op mensen van kleur. Dat ze dat blijkbaar interessant genoeg vonden om het uit te geven.

NYD Ja ik weet niet of je dat allemaal nog gaat zeggen, maar ik zie het gewoon als één grote provocatie. Als één grote, jezelf in de kijker spelen. Als één grote, kijk mij eens eventjes lekker dit opschrijven. En heus wel weten wat de reacties daarop gaan zijn en dan kan je daarna lekker gaan zitten huilen dat je gecancelled bent. En dan gaan mensen je boek toch kopen, want je hebt de aandacht gekregen voor je boek. Nou, gefeliciteerd!

ML Ja, dat zal het ongetwijfeld zijn. Je ziet nu ook dat er krantenberichten met de schrijver van het boek Mette wordt bedreigd. Ja, excuse me, ze woont blijkbaar zelf in de Bijlmer.

NYD Bedreigingen vinden we nooit oké. Dat was wel duidelijk is. Het leek ernaartoe te gaan van.....ja, dan vraag je er ook een beetje om.

ML Nee, dat is niet zo. Maar ik heb dus het idee dat dit een soort ingecalculeerd iets is.

NYD Ja, zo voelt het voor mij wel heel erg. Ik vind het schandalig dat die uitgever dit... Ja, nou... Het is ook niet zomaar een uitgever, hè? Prometheus.

ML Nee, het is best wel een gerenommeerde uitgever. En wij weten uit ervaring ook langs hoeveel ogen het gaat.

NYD Ja, en hoeveel manuscripten er wel niet op die stapels liggen... van mensen die dolgraag een boek willen uitbrengen.

ML Ik kwam vandaag wel een hele goede column tegen van Karin Amatmoekrim. Zij is letterkundige en columnist voor NRC. Zij schreef dus heel treffend het volgende: 'de zwarte mensen waarover wordt gesproken of geschreven in de boek hebben geen diepte. De Bijlmer wordt niet meer dan wat alle bange buitenstaanders er al decennia

over schrijven. En alles van kleur is enkel in het leven geroepen om de psychologische ontwikkeling van een wit personage aan te zetten. Het gebeurt al in de Nederlandse literatuur sinds Leon de Winter, sinds Joost Zwagerman, sinds Robert Vuijsje. Daar is niets vernieuwend aan. Het is dezelfde literaire luiheid in een mottig tweedehands jasje.'

NYD Ja, literair noemen we dat.

ML Maar ik vond het erg treffend. En er hebben veel mensen hier iets over gezegd. Ik kwam ook een post tegen van Liyah Park, die schrijft er op Instagram het volgende over: 'de lichamen van mensen van kleur worden al sinds oudsher geseksualiseerd. Dit is altijd een onderdeel geweest van de ontmenselijking. Als we mensen zien als seksobjecten of dieren, dus niet als mensen, als we ze tentoonstellen, dan hoeven we niet naar ze te luisteren. We hoeven ze niet te respecteren of te beschermen.' Er worden gewoon heel veel slimme dingen gezegd hierover, maar feit blijft dat dit boek dus gewoon nu in de winkels ligt, in de kijker is gespeeld.

NYD Ja, en al die mensen die er dan zogenaamd slimme dingen over zeggen, die kunnen over duizend en één onderwerpen slimme dingen zeggen, die veel meer toevoegen dan dat ze weer dit riedeltje moeten afdraaien.

ML En kijk, de auteur zelf kan dan zeggen van: 'ik denk niet dat het schadelijk is voor de mensen in de Bijlmer' en ze wil ook niet haar excuses aanbieden voor haar 'kunstwerk'.

NYD Hoe kan ze denken dat dit niet schadelijk is?

ML Dat vind ik dus ook bizar.

NYD Maar zou ze dat dus echt... Ja, ik geloof dit dus niet. Dat het doet alsof ze het niet weet. Volgens mij weet ze dat allemaal dondersgoed.

ML Ik vond het best wel tof dat FunX haar ging interviewen. De interviewer deed dat best wel kalm.

NYD Rustig, in tegenstelling tot ons geschreeuw.

ML Ik was er al klaar mee, maar hij bleef best wel rustig en dat vond ik wel knap. Wel gewoon onderbreken, want de boel moest door, maar gewoon kalm en rustig. Maar zij blijft ook de hele tijd zeggen dat het een neutraal perspectief is, maar dat is ook helemaal niet waar mensen over vallen. Want je mag best een boek schrijven wat het perspectief van één mens laat zien. Zij zegt ook dat ze nooit beweerd heeft dat dit de waarheid is. Dat is ook helemaal niet wat mensen zeggen. Wat mensen zeggen is dat dit een perspectief is wat schadelijk is, dat stereotyperend is, dat we al tig keer gezien hebben.

NYD Er was ook die film, iets van Tata's The Movie of zo? Die ging ook weer over een wit gezin, in de Bijlmer, of iets wat dan niet de Bijlmer heet, maar wat dan lijkt op de Bijlmer. En dat was ook zo'n soort verhaal.

ML Ja, en ook Alleen Maar Nette Mensen.

NYD Ja, van Robert Vuijsje.

ML Je ziet de hele tijd dit in een soort nieuw jasje of zo, en dat is gewoon echt jammer. En de boekenwereld is al fucking wit, en mensen van kleur krijgen al nauwelijks voet aan de grond daar. Zowel auteurs, als gewoon mensen die daar werken op de redacties. Je weet gewoon dat dit bijna alleen maar door witte ogen bekeken is.

NYD Lees! boeken! van! mensen! van! kleur! Als je wilt lezen over mensen van kleur, ga niet dit boek lezen!

ML Ja, nee, dit is gewoon een witte meid die kapitaliseert op stereotypering en racistische voordelen.

NYD Ik hoop dat ze niet kapitaliseert,

ML Ik hoop dat ook, dus koop dat boek niet.

SPONSOR 2 EMMA

NYD EMMA SLEEP is terugggg als zeer gewaardeerde sponsor

ML Je zou kunnen zeggen: de sponsor van onze dromen. *smirk*

Het is september, een groot deel van de mensen is weer vol aan de bak. Wij ook: tis buffelen. Theatershow komt er weer aan, bezig met een boek, podcasten. En wat helpt dan om dit alles in goede banen te leiden?

NYD een formidabele nachtrust!!

ML heel goed Nyd.

En bij Emma Sleep kun je bijvoorbeeld terecht voor zaaaalige kussens.

Ik spreek hier uit ervaring - sinds ik een kussen van Emma heb, is mn andere - toch wel erg prijzige chique kussen - verbannen naar de grond, naast de wasmand.

NYD zielig, maar begrijpelijk. Je kan er ook terecht voor matrassen! dat kan ik dan weer uit ervaring zeggen. Tijdens m'n vakantie toch zeker drie maal daags aan mn geliefde Emma gedacht.

ML Absence makes the heart grow fonder.

NYD ja mooooooi

ML maar je kunt er óók terecht voor volledige boxspringbedden. In allerlei maten en kleuren - ik heb me net zitten verlekken aan de nieuwste boxspringbedden op de markt - en ze bieden kwaliteit, ondersteuning, comfort

NYD ook erg comfortabel: Emma biedt gratis bezorging van boxsprings én de mensen die 'm komen brengen zetten 'm ook voor je in elkaar, in je slaapkamer

ML dat alleen al zou mijn nachtrust goed doen

NYD ga naar emma-sleep.nl, gooi in je winkelmand dat ene object waar je slapende ik naar verlangt en krijg bovenop de mogelijke korting die al op het product zit, NOG EENS 10% korting met de aan elkaar geschreven code DAMNHONEY

ML ja, even ter voorbeeld, het boxspringbed van mn dromen staat hier op de website, premium velvet in Emerald groen - ergggg mooi - en daar zit nu 49% korting op, maarrrr met de code DAMNHONEY krijg je daar nog EXTRA tien procent korting bij

NYD emma-sleep.nl

ML Nydia, maak de mensen eens blij.

NYD Ik kom met nieuws uit Den Haag

ML Oh

NYD Ons tweede huis. Ja, toch?

ML Ja

NYD We zitten daar de hele tijd. Eergisteren zaten we daar, morgen zitten we er, overmorgen zitten we daar. Het is tijd voor een leuk buitenhuisje.

ML Ja, let's do it

NYD Dat kunnen wij wel financieren

ML Absoluut

NYD *spottend* Door al onze petje affers. Een leuk buitenhuisje, ergens aan de rand van Den Haag

ML heerlijk!

NYD Nou, ik heb dus nieuws. Vandaag, op de dag dat we opnemen, is het *in koor* Prinsjesdag.

NYD Oh leuk als je dat zo aanvult af en toe.

ML Toch?

NYD Gezellig. Wij zijn er vroeg bij met onze opname deze week, dus je zult zien dat wij enorm worden ingehaald door de actualiteit, en dat deze podcast in de prullenbak kan. Maar dat is dan maar zo, want wij zitten dus morgen en overmorgen in Den Haag, dus we hebben geen tijd.

ML Nee, precies. Of dat je de hele tijd nog even wordt onderbroken met 'Bericht uit de Toekomst'.

NYD Ja, bericht uit de toekomst, er is iets gebeurd. Oh, laten we hopen dat dat niet zo is.

ML Nee.

NYD Nou, deze Prinsjesdag is een inhoudelijk lichte dag. En dat is omdat we dus met een demissionair, demi-demissionair kabinet zitten.

ML Goed zo.

NYD De eerste keer zei ik het al goed, toch niet?

ML Ja.

NYD Echt een moeilijk woord. Een kabinet dat gevallen is.

ML Ja.

NYD En dat is kut. Want een heel groot deel van de boel waar men mee bezig is, als zijnde kabinet, ligt stil.

ML Ja

NYD En ik dacht ik pak even een zijweggetje, want dit is ook tussen onze actualiteiten-afleveringen heen doorgelipt, dus hebben we nog helemaal niet

besproken. Namelijk dat een van die dingen die stil ligt nu dus bijvoorbeeld de behandeling is van de vernieuwde transgenderwet.

ML Ja, dat is echt kut.

NYD Ja, want dat is echt al, nou ik zou willen zeggen duizend jaar. Maar in 2019 is deze wet in de maak gegaan.

ML Basically duizend jaar geleden.

NYD Basically duizend jaar geleden. En die wet zou er dus, eenmaal doorgevoerd, voor moeten zorgen dat je zonder deskundigenverklaring je geslachtsregistratie kan aanpassen. Dus op je paspoort dat je dan kan zeggen van V naar M, van M naar V. Helaas niet de X, want ik wilde dat al opschrijven, MVX. Lisa van Ginneken die heeft daar ook voor gepleit van D66, maar daar heeft ze toen toch een aparte initiatiefwet van gemaakt om vertraging van de vernieuwde transgenderwet tegen te gaan. Ja, dat is dan ook weer zo...

ML Wat?!

NYD En dan nu, ja, omdat dan op het moment dat ze dat nou nog zou toevoegen,

ML Oh,

NYD, dan zou dan nog vertraging kunnen oplopen.

ML Oké, maar nu zou je het kunnen doen...

NYD dus ja, nou, fast forward en het is allemaal enorm uitgesteld en het gaat eindeloos lang duren. Terwijl het natuurlijk vanuit de transcommunity een heel belangrijke wens, of eis eigenlijk is, om dit te fixen. Want mensen moeten zelf kunnen beslissen en het ligt dus stil. Door dat fucking demissionair... Zei ik het goed? Kabinet.

ML Maar het is ook gewoon... Het wordt gewoon echt zo hard een strategie eigenlijk om maar gewoon niet aan grote, soort van controversiële onderwerpen te hoeven zitten.

NYD Ja

ML Door je kabinet gewoon te laten vallen en dan zeggen 'nee dat is voor de volgende'.

NYD Het extra probleem hier is dus in 2019 was er dus nog helemaal geen controversie rondom deze wet. Niet vanuit de politiek, niet vanuit de media...

ML Oh, dat is natuurlijk van de laatste tijd

NYD De laatste tijd hebben we veel misinformatie gehad, mythes, de een na de ander mag je onderbuikgevoelens spuien in de media; 'ja maar, ja maar dit en dat'. Is allemaal onzin. Hebben we ook een aflevering over gemaakt.

ML Zo kort geleden dat, dat dat allemaal zo hard...

NYD Dat het er zo hard extra ingaat, is iets van... laatste paar jaar.

ML Want voor mijn gevoel, zitten we daar de hele tijd mee, maar dat is dus helemaal niet zo.

NYD Ja. Dus het is niet fijn dat dat verder uitgesteld wordt.

ML Nee.

NYD Dit was helemaal geen YES, dit was een zijweg.

ML Ja, maar het is opbouw.

NYD Want, we waren in Den Haag. Het ding is dus, ze mogen dus geen grote beslissingen maken, dus hebben we een lichte Prinsjesdag. Nou toen was ik toch blij verrast dat uit de gelekte stukken bleek dat op deze Prinsjesdag wordt aangekondigd dat er meer geld gaat naar mensen in de armoede.

ML Nou, lijkt me goed.

NYD Ja, ik was zo van 'yay, twee miljard uitgetrokken voor koopkrachtmaatregelen voor mensen met een laag of middenkomen.' En ik dacht van ja op het moment dat zo'n kabinet dus eigenlijk geen grote beslissingen mag maken, wat goed dat ze dit dan toch doen, het leek me wel een yes. Ik weet ook niks van getallen, 2 miljard

ML Lijkt heel veel

NYD Helemaal top, geef die mensen alsjeblieft wat geld

ML Ik zit hier echt zo ineengekrompen

NYD Met geknepen biljetjes zit jij hier

ML Op m'n hoede te wachten tot dit een NO wordt.

NYD Ik dacht 'zet het zoden aan de dijk, ik weet het niet...' Nou, nee, het zet geen zoden aan de dijk, het is eigenlijk helemaal geen YES. Het is meer een soort doekje voor het bloeden. Het gaat niks structureel verbeteren. We staan er met armoede, wat betreft armoede, namelijk heel slecht voor. Deze zomer heeft het Centraal Planbureau gewaarschuwd dat het aantal Nederlanders dat onder de armoedegrens gaat, oploopt naar 1 miljoen mensen als er niks wordt gedaan aan de koopkracht. Dus ja, er wordt 2 miljard uit de kast getrokken, maar dat is eigenlijk veel te laat, het is hartstikke fucked-up. En het blijkt ook, het aantal mensen onder de armoedegrens neemt volgend jaar niet af met de maatregelen. Het blijft gelijk.

ML Sorry, maar wat is dit voor YES? Dit is helemaal geen YES.

NYD Ik was gewoon geflashed door de overheid. Ik was gewoon lekker zo 'oh ja, nou wat goed dat ze dan ondanks dat ze niks beslissen dit toch doen, dat ze daadkrachtig zijn.'

ML Maar Nydia, we weten nu toch wel beter?

NYD Ja.

ML Ja

NYD Maar kijk, het is dus ook, we zijn dus ook niet daadkrachtig hierin, want ze mogen geen grote beslissingen, of ze horen geen grote beslissingen te maken. Dus dit is een soort van...

ML Hier is 2 miljard.

NYD We moeten wel, want anders gaan we echt nog... Want armoede, mensen, armoede is verschrikkelijk.

ML Ja, dat is het.

NYD Armoede is slecht voor je gezondheid, het levert stress op, het is schaamte, het is sociaal isolement, het is kinderen die geen toekomstperspectief meekrijgen. Het is... We moeten dat niet hebben. Wat ik dus op zich wel positief vond is dat er dus onderzoek is gedaan in opdracht van de NOS. En daaruit blijkt dat in Nederland er een breed gedeelde wens is om de welvaart in het land eerlijker te verdelen.

ML Ja, dat las ik ook, en dat vind ik dan wel weer... Als dat een breed gedragen wens is, dan klinkt dat alsof dat iets is wat kan worden aangepakt.

NYD Ja. Tweederde van de Nederlanders die vindt het belangrijk dat welvaartsverschillen kleiner worden. Ja lijkt me ook volledig logisch en terecht dat mensen dat vinden. Maar dus bij linkse partijen vinden ongeveer 80% van de mensen dat. Maar ook bijvoorbeeld bij de VVD-kiezers 43%. Dus VVD-mensen, luister naar die mensen en pak het aan. Doe er wat mee.

ML Ja

NYD Het is fucking schandalig dat er in een rijk land als dit zoveel mensen onder de armoedegrens wonen. En dan heb je het over onder de armoedegrens, maar alsof het niet ook fucked-up is als je er net een beetje boven zit.

ML Alsof je dan rond kan komen. Alsof je dan geen stress hebt.

NYD Alsof je dan een soort... Dus bedankt voor die miljoenen... Maar ook eigenlijk niet. Geef meer.

ML Oké. Is het nog wel leuk nieuws?

NYD En denk er ook aan als je naar de stembus gaat in november. Aan die transgenderwet. Aan, aan de... Nou, ik had wel ook wel leuk nieuws uit Den Haag.

ML Thank God!

NYD Extinction!

ML Leuk.

NYD Oh, ik dacht dan zeg jij nu 'Rebellion!'

ML Rebellion! Sorry.

NYD Is still going strong! Op 9 september namen ze plaats op de A12 om 12 uur. En ze zijn vooralsnog elke dag teruggekomen om 12 uur. Wij zitten aan die livestream gekluisterd, elke dag.

ML Echt hoor. Ik denk elke dag, oeh, is dat 12 uur? En dan zit ik er weer. En wij waren er op zaterdag 9 september ook bij.

NYD Ja

ML En afgelopen zondag ook weer. Want, sorry, als je er bent geweest en dan kijk je de volgende dag naar die livestream, dan denk je echt 'ik moet er weer heen, ik moet er weer heen'.

NYD Je wil er gewoon bij zijn

ML Ik vind het echt... Ja, ik ben heel benieuwd hoe ze het gaan doen. Want kijk, ik denk niet dat fossiele subsidies, daar gaan we het zo nog even over hebben denk ik, binnen, op korte termijn dat dat allemaal geregeld is.

NYD Nee

ML Ze moeten daar vrij lang zitten en ik ben heel benieuwd hoe dat gaat, maar ik ben echt onder de indruk van de afgelopen dagen.

NYD Zeker

ML Want er zit telkens echt wel een behoorlijke groep.

NYD En een grote groep support ook elke keer.

ML En dan gewoon hop, weer op die baan. En weer... Nouja, soms worden ze wat sneller van de weg gehaald dan op andere keren.

NYD Vandaag mochten ze verbazingwekkend lang blijven zitten. Ik denk ook vanwege Prinsjesdag misschien, politiecapaciteit die kant op.

ML Ja, dat denk ik.

NYD Maar wat er ook zo vet aan is, wist jij van het bestaan van fossiele subsidies voor Extinction Rebellion?

ML Nee, ik had geen idee.

NYD Zij hebben dat echt op de kaart gezet.

ML Ja

NYD Ik had ook geen idee. Maar ik had ook geen idee van de cijfers. Ik heb het dus even teruggezocht. En de eerste keer dat wij het noemden in de podcast, waren we in de veronderstelling dat het om 17,5 miljard ging.

ML Ja

NYD En daar had iemand dat rapport opgesteld en daar was ook best wat kritiek op. Van nou, 'wat een onzin' en 'overdreven'. Toen werd het later 30 miljard, hebben we ook in de podcast gezegd. Toen werd het 37,5 miljard. *lacht* Ja, ik moet lachen, maar het is natuurlijk verschrikkelijk. En toen, vandaag of gisteren, bleek uit de gelekte Prinsjesdagstukken van klimaatminister Rob Jetten dat het gaat om een jaarlijks bedrag tussen de 39,7 tot 46,4 miljard euro.

ML Sorry maar dat is toch ONGEKEND veel.

NYD Ja, en dan heb je het dus, even concreet, over belastingvoordelen aan bedrijven voor het gebruik van olie, gas en kolen.

ML Ja.

NYD En politiek verslaggever Michiel Breedveld, ik las een quote van hem op de NOS, die zei 'deze cijfers zijn opzienbarend'. Ja, we know Michiel. Want in 2020 ging het kabinet nog uit van een bedrag van 4,5 miljard euro. Hoe erg kan je ernaast zitten? En nu, zegt hij, blijkt het zelfs nog meer te zijn dan de milieuorganisaties al hadden berekend. Het wordt voor Jetten en het volgende kabinet een grote opgave om deze fossiele subsidies af te bouwen.

ML Wat ik dus wel las, ook, was, is, dat... Fossiele subsidies, en zeker nu dit bedrag van 39,7 tot 46,4 miljard euro bekend is, dat dit dus een speerpunt gaat zijn in de aankomende verkiezingen.

NYD Precies en dat is toch dankzij Extinction Rebellion?

ML Oh my god, echt hoor!

NYD Ja

ML Ik vind het echt amazing!

NYD Ik wilde ook nog even de mensen laten berekenen hoeveel dat dan per dag is. Dus stel je gaat even uit van het laagste, dus 39,7 miljard, over hoeveel miljoen euro hebben we dan per dag? Even nadenken mensen thuis...

ML tik tak tik tak tik tak

NYD Het gaat om 108 miljoen per dag! Dat is echt... En weer 108 miljoen!

ML Bizar

NYD En weer 108 miljoen!

ML En ik dacht dus ook, want nu gaan... Het idee is volgens mij dat er dat er binnenkort zouden de accijnzen op benzine zouden verhoogd worden. Maar daar stappen ze dan nu toch van af, want ze willen toch niet dat de benzine heel duur wordt.

NYD Ja

ML Daarvan dacht ik ook, dat is toch eigenlijk ook een soort subsidie?

NYD Zeker. Plus, dat heeft ook weer te maken volgens mij met die koopkracht en ook met armoede. Terwijl de groep die gebruik maakt van brandstof, dat is mensen met hogere inkomens.

ML Ja precies.

NYD Natuurlijk niet alleen maar, maar het grootste deel van de mensen die daar gebruik van maakt wel.

ML En daar tegenover staat dat treinkaartjes duurder worden binnenkort. Die worden in de spits verhoogd. Dus... Het is zo scheef.

NYD Ja, maar weet je wat ook scheef is? Dit las ik in het Financiële Dagblad.

ML Hm?

NYD De hoeveelheid subsidie is fors meer dan de totale uitgaven die het kabinet voor de komende jaren budgetteerde voor klimaat, want er is een soort klimaatfonds, en dat is 35 miljard.

vanaf 36:26 getranscribeerd door Hannah

NYD En in datzelfde stuk van FD - ik zat er helemaal in - las ik dus dat vooraanstaand economen schrijven dat fossiele subsidies de meest extreme inconsistentie in overheidsbeleid ooit is, want eigenlijk heel simpel: klimaatverandering komt door stijging van CO2. Stijging komt door het gebruik van fossiele brandstof. Effectief klimaatbeleid vereist dan ook het uitfaseren van fossiele brandstof. Dus die subsidies voor fossiele brandstof doen precies het tegenovergestelde en ondermijnen daarmee dus het klimaatbeleid. En dan zeggen ze: dat lijkt op tegelijkertijd de airconditioning en de verwarming aanzetten. Je bereikt niks en hebt alleen maar hoge kosten.

ML En heel eventjes - Want voor deze fossiele subsidies - Het idee is dat je het aantrekkelijk maakt voor bedrijven om zich hier te vestigen, bedrijven die dus veel gebruik maken van kolen, olie, gas enzo.

NYD Ja, maar de grap is, dit is dus niet alleen hier in Nederland, want het IMF, het International Monetary Fund, heeft berekend dat er wereldwijd zeven keer zoveel geld wordt uitgegeven aan fossiele subsidies als aan een klimaatbeleid. Dat staat ook in dat FD-stuk. Zeven keer. Wereldwijd.

ML Oh, wereldwijd.

NYD Ja, dus fossiele subsidies is niet alleen in Nederland een ding. Het is op heel veel plekken een ding. En wat je dan natuurlijk krijgt, is dat mensen zeggen van 'Ja, maar

dan gaan al die bedrijven... Als jij dan gaat zeggen 'Shell, we vinden het niet leuk meer', dan gaat Shell naar het buitenland. En dat willen we niet. En dat zou natuurlijk heel erg zijn voor ons.' Want we halen daar natuurlijk geld uit.

ML Ja, en ze zeggen dan dat Shell of Tata Steel uit ons zicht verdwijnt en dan kunnen we helemaal niet meer zien wat ze dan doen.

NYD Ook daar heeft het FD het gewone antwoord op. I love you FD, I love you for aanstaand economen die dit stuk hebben geschreven. Als bedrijf X dus dat potje geld niet meer krijgt, dan zouden ze dus 'nou, fuck jullie, we gaan naar een ander land.' Nee, zegt het Centraal Planbureau, daar is geen bewijs voor, voor het zogenaamde weglek-effect. Er is ook een voorbeeld van, van Shell, de duivel Shell. Ooit heeft de toenmalige Shell-CEO Jeroen van der Veer bedreigd om de raffinaderij in Pernis naar België te verplaatsen. Maar Shell kreeg zijn zin niet. Waar staat dat ding tegenwoordig? In Pernis! Nog steeds! Want een lopende fabriek sluiten en het dan weer ergens helemaal anders opbouwen, is gigantische kapitaalvernietiging. Waarom zou je dat doen? Al dus de vooraanstaand economen in het FDI. Ook zo eentje: 'Ja, maar dan gaan ze naar China en naar India, want daar geven ze geen moer.' Nou, zeggen de vooraanstaande economen in het FD, ook landen als India en China, waar weliswaar 70 tot 80 procent van de energieproductie nog gebaseerd is op kolen, zetten agressief in op niet-fossiele energieproductie. Dus waar zouden de Tata Steels van deze wereld naartoe moeten? Ze zullen overal tegen steeds strenger klimaatbeleid aanlopen.

ML Ja, dus het is echt een non-argument om dit te zeggen. Misschien dat sommige bedrijven het wel voor elkaar krijgen. Dat kan. Maar uiteindelijk is het zo dat de hele wereld beweegt naar klimaatbeleid.

NYD Maar we moeten ook wel. Ik denk ook altijd dat je met een buurman of buur hierover staat te praten of misschien te discussiëren. En dan gaat het - Kijk, ik heb er ook geen verstand van, ik weet ook niet hoe het opgelost moet worden, maar het moet anders. Het is best wel apart eigenlijk dat iemand die helemaal niks te maken heeft met Shell, Shell gaat lopen verdedigen alsof het zijn beste vriend is. Zo van nee, we moeten Shell echt houden.

ML Why?

NYD Ja! Wat is dat ding dat we daar zo aan vast willen houden? We móeten naar nieuwe opties kijken. En die nieuwe opties kan ik misschien niet zo zelf gaan bedenken, want ik zit er niet genoeg in, maar iemand moet dat gaan doen. En als ik op die A12 ga zitten, daarmee schreeuw ik eigenlijk: fix die shit!

ML Het moet anders!

NYD Het móét anders. En nee, ik kan niet antwoord geven op alle moeilijke vragen en ik weet ook niet altijd wat het het beste is of waar we dan het meest geld mee kunnen verdienen, maar we moeten iets doen want er gaan fucking veel mensen nu al dood.

ML Ja.

NYD Al heel lang gaan er heel veel mensen dood.

ML Libië is gewoon een rechtstreeks gevolg van wat we aan het doen zijn. Maar uiteindelijk is het ook zo dat we de oplossingen niet kennen, maar wat ik vrij zeker weet is dat we moeten gaan inleveren op onze luxe levensstijlen. Dat kán niet anders.

NYD Die continue groei en zo.

ML Geld en groei en welvaart en al die luxe om je heen, en een nieuwe telefoon en allemaal elektrische auto's, dat is niet de oplossing.

NYD Maar vooral miljarden winst in stand houden voor je maat Shell. Dat lijkt me toch per definitie iets wat we niet - Waarom zou je dat willen? Shell heeft in 2022 - toch nog maar weer een keer de cijfers - een recordwinst van 38,4 miljard euro gemaakt. Waarom zijn we ze geld aan het toestoppen? Ja. Whyyy? Grappig hè, hoe ik van een Yes echt een soort een grote shitshow weet te maken.

ML Maar is er niet een Yes? Want de staat California heeft volgens mij een aantal...

NYD Maar ik wilde eigenlijk eerst nog even iets vertellen over Extinction Rebellion vandaag, kort. Want vandaag was het Disabled Dinsdag. En er werd een hele goede speech gehouden vanuit Disabled Rebels. Die samen door Disabled Rebels geschreven was. Ik heb begrepen dat het niet zozeer een actiegroep is, maar gewoon rebellen met handicaps die hun ervaringen delen en samen dingen ondernemen, een soort sociale groep. En die speech, ik hoop eigenlijk dat die nog ergens terug te lezen gaat zijn want die was heel goed. Wat er namelijk gebeurd is de afgelopen dagen is dat mensen die een rolstoel gebruiken, dus die zichtbaar een beperking hebben, van de A12 uit de blokkade gerold worden. Zonder toestemming worden ze gewoon uit die demo gehaald en in de support demo gezet. Wat natuurlijk totaal niet oké is. Het gaat tegen demonstratierechten in. En deze speech ging erover dat mensen met een beperking prima zelf kunnen bepalen hoe ze zich uitspreken tegen onrecht en dat ze zelf wel weten wat hun lichamen aankunnen. Als ze daar gaan zitten en er staat een waterkanon, daar zijn ze zich heus wel van bewust. Dus ga ze niet zogenaamd beschermen door ze eruit te halen. Sowieso, ze zeiden ook: als je echt zo begaan bent met mensen met een handicap, gebruik geen waterkanonnen. Want er kunnen ook

allemaal mensen tussen zitten die geen zichtbare handicap hebben, die daar ook een arm uit de kom of weet ik veel wat van kunnen krijgen. Als je hypermobiel bent en je krijgt die straal flink op je schouder, kan het natuurlijk ook heel naar uitpakken. Maar het ziet er natuurlijk niet zo heel goed uit voor de politie als iemand een rolstoel gebruikt en weggespoten wordt door dat waterkanon. Dus de politie denkt: nou, dat doen we even anders. Maar dat is dus niet oké.

ML Nee, dat is niet oké.

NYD Ik dacht dat jij wat wilde zeggen.

ML Nee, ik ben het er gewoon mee eens. Ik hoorde dat ze dan de allerlaatsten op de A12 zijn en dan ook weggehaald worden. Het is zo raar, want dat hele waterkanon is geweld.

NYD Ja, dat is geweld.

ML Dat is geweld, of iemand nou wel of niet...

NYD En alsof de rebellen niet alsnog komen. Iedereen weet het nu. Iedereen heeft regenjassen aan.

ML Iedereen heeft droge kleren mee.

NYD Ja, we zijn er op voorbereid. We weten dat het heel shit is, maar kom maar op met je fucking waterkanon. En ook even voor de mensen die hier dus nog nooit bij hebben stilgestaan: als er calamiteiten zijn, dan worden dus heel vaak mensen die een rolstoel gebruiken niet meegenomen in het vluchtplan. Oftewel: fuck you, jij bent hier, we hebben geen idee over hoe we jou gaan redden, je zoekt het maar uit.

ML Het is voor mensen met een beperking of mensen die van een rolstoel gebruikt maken, zo vaak een fuck you van de maatschappij de hele fucking tijd. En dan nu opeens zou de politie wel care-en? Dat is echt niet aan de hand.

NYD Het gaat nergens over. Maar het is dus ook nog even extra in... Als je dus naar klimaatrampen kijkt, disabled mensen ondervinden daar nog grotere heftigere gevolgen van. Dus ook extra reden om daar dus te gaan zitten en te demonstreren. De disabled rebels zeiden: wil men echt mensen met een beperking hebben, stop met fossiele subsidies! Wat wij nodig hebben is toegankelijkheid en een wereld die niet in de fik staat.

ML Ja, heel sterk.

NYD Na deze speech werden de mensen die een rolstoel gebruiken alsnog uit de demo gehaald tegen hun zin in. En dan inderdaad het nieuws uit de USA, California, ook even over klimaatverandering en geld. Dit is toch wel een soort yes?

ML Dit is een yes, ik vind het een yes. Ik vond het echt hoopvol.

NYD De staat Californië sleept vijf grote olieconcerns voor de rechter.

ML Dat is toch vet!

NYD Ja, wat ze willen, ze stellen dat de bedrijven dus miljarden moeten gaan meebetalen aan de kosten van klimaatverandering, die klimaatverandering veroorzaakt. Want die bedrijven zouden volgens de aanklacht echt al jaren, dus sinds de jaren 70, precies weten dat hun producten gevaarlijk zijn, dat ze voor klimaatverandering zorgen... En bovenop dat ze die informatie hadden, zouden ze ook nog eens expres desinformatie gaan verspreiden en daar dus ook echt weer miljarden dollars tegen aangooien om de rapporten die ze zelf ooit hebben opgesteld, om te laten zien van 'wow, dat is echt gevaarlijk, dit moeten we echt niet doen' om die dan weer een beetje te ontkrachten zo van 'nouu, is dat wel zo, moeten we ons hier nou heel druk om maken?'. En daar gaat een rechtszaak over komen.

ML Ja, dat vind ik zo cool.

NYD Als die rechter daar een uitspraak over gaat doen ten behoeve van de aanklager, dan kan dat hele grote consequenties hebben.

ML Want het waren ook echt grote bedrijven:

BEIDEN Shell, PP, Exxon Mobil...

NYD Noem ze allemaal maar op.

ML Precies, al die grote...

NYD Ik las zelfs dat ze failliet zouden kunnen gaan. Ik weet niet of het waar is, want het zijn zulke grote bedrijven.

ML Ik zag dat Gerrit Hiemstra op de radio was.

NYD Acht, Gerrit Hiemstra. Hij is ons ontvallen als weerman, maar hij is nog altijd in ons hart.

ML Precies. Hij krijgt de hele tijd de vraag: hoe moet het dan? We kunnen toch niet zomaar stoppen met dit en met...

NYD Hij krijgt ook al die vragen die ik net heb geprobeerd te pareren.

ML Hij zegt gewoon: laten we het gewoon eens proberen.

NYD Dat is precies het ding. Hou nou eens op met de hele tijd maar zeggen 'jaaa, ja maar, ja maar'

ML Bleh be be deh bleh... Laten we het gewoon eens proberen! En als het niet werkt, dan kunnen we dan kijken hoe we het wel kunnen laten werken.

NYD Het werkt nu ook niet!

ML Het werkt nu ook niet. Het is niet dat dit het beste van het slechtste is. Dit is het slechtste van het slechtste, waar we nu in zitten. Laten we in godsnaam... Nou, ik hoop dat ze failliet gaan en dat we gewoon eventjes zonder die fossiele brandstoffen zitten. De mensheid redt zich toch wel? Lijkt mij...

NYD Oeh, bold statement!

ML Straks krijg ik ongetwijfeld berichten.

NYD *spottend* 'Marie Lotte, zonder fossiele subsidie of fossiele brandstof kan jij niet lekker achter je laptopje een podcast maken.'

ML Nou ja, dat is dan maar zo.

NYD Dat is dan maar zo. Kom ook een keer naar de A12, joh. Als je dat leuk vindt.

ML *spottend* Neeee, niet naar de A12.

NYD *spottend* We zouden nooit mensen oproepen om dat te doen. We zouden ook zeker niet alle mensen bedanken die berichtjes hebben gestuurd van 'ik was er dankzij jullie', we zouden nooit zeggen dat dat tof is.

ML *spottend* We zouden ons ook nooit laten arresteren. Nydia zal zich nooit op een karretje door de politie laten vervoeren naar de arrestatiebus.

NYD *spottend* Ik zou nooit floppy gaan.

ML *spottend* Zou ze nooit doen.

NYD *lachend* Floppy

ML *lachend* Ze ging floppy, ze vond het zo spannend! Floppy is dat je je helemaal slap maakt en niet meewerkt met de politie. Als de politie zegt 'Loop je zelf mee naar de arrestatiebus?'

NYD En dan zeg ik 'nee'.

ML Het was vet. Misschien praten we er zo nog wel over in de bonuspodcast.

EINDTUNE

NYD Dit was aflevering 150! You know the drill: shownotes vind je op damnhoney.nl/aflevering-150. En in de loop van de week verschijnt daar ook het transcript.

ML Daniël van de Poppe, Lucas de Gier, Liesbeth Smit, de heilige drie, dank voor het zijn van onze beschermengelen.

NYD Bedankt lieve transcriptballen: Marleen, Marlou, Marloes, Elise, Evq, Sjoera, Barbara, Joan, Fenna, Sabine, Meike, Dirk, Laura, Lisanne, Rivka, Sabine en Hannah.

ML Wij kletsen dus nog even door in onze bonuspodcast 'Je doet het er maar mee'. Die kun je luisteren als je ons vanaf 1 euro per maand steunt op petjeaf.com/damnhoney. En ik denk dat ik eindelijk klaar ben om te praten over het nogal spectaculaire auto-ongeluk dat ik heb meegemaakt, waar ik laatst onderdeel van was.

NYD Ooh, ik dacht we gaan de lijst van de twenty three doorspreken.

ML Oh ja, dat kan ook.

NYD Maar als jij over je auto-ongeluk gaat praten...

ML Ik denk het.

NYD Mensen zitten klaar met popcorn!

ML Ja precies.

NYD Tune in op petjeaf.com/damnhoney

ML Of niet,

NYD zelf weten!